

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Vuggestuen Lærkebo
Dagtilbuddets navn	Skejby-Vorrevang dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Dagtilbudsleder, 2 pædagogiske ledere, en forældrerepræsentant, 3 pædagoger og dagtilbudskonsulent
Dato for tilsynsmødet	d.29.oktober 2024

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	6
Forældresamarbejde.....	8
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	9
Ramme for det uvildige tilsyn	10

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er fasthold pædagogisk praksis

På baggrund af det samlede tilsyn i vuggestuen Lærkebo vurderes det, at ledelsen og medarbejderne arbejder med stort engagement, glæde og tydelig koordinering i arbejdet med børnene. Det vurderes, at der arbejdes med en faglig bevidsthed på tværs af huset, hvor børneperspektiv, det sproglige læringsmiljø og børneinitieret leg er i fokus. Lærkebo er præget af et tæt samarbejde på tværs af huset og en fælles kultur, med stor opmærksomhed på forældredeltagelse og involvering.

Tilsynsmødet bærer præg af en deltagerkreds, der er stolte af egen praksis og nysgerrige på at reflektere og drøfte, hvordan kvaliteten kan styrkes og udvikles i en åbenhed omkring udviklingspotentialer.

På baggrund af observationer, andet data og refleksioner på tilsynsmødet vurderes den samlede kvalitet: Fasthold pædagogisk praksis.

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Samlet vurdering: Fasthold pædagogisk praksis

- Det anbefales at fastholde pædagogisk praksis og fortsat skabe deltagelsesmuligheder for alle børn gennem tydelig organisering af medarbejdere, koordinering og et tæt og opmuntrende samspil med børnene
- Det anbefales at fastholde pædagogisk praksis og fortsat udvikle på indretning af legemiljøer der indbyder til børnenes frie leg i vekselvirkning med vokseninitierede aktiviteter i små grupper med afsæt i børneperspektivet

Det sproglige læringsmiljø

Samlet vurdering: Fasthold pædagogisk praksis

- Det anbefales at fastholde pædagogisk praksis og videreudvikle på det berigende sproglige læringsmiljø, med interaktioner og turtagninger med alle børn
- Det anbefales at fastholde pædagogisk praksis med vedvarende opmærksomhed på at styrke sprogindsatsen i arbejdet med børn med dansk som andetsprog/ flere sprog
- Det anbefales at justere pædagogisk praksis så *alle* børn tilbydes læsetid

Forældresamarbejde

Vurdering: Fasthold pædagogisk praksis

- Det anbefales at fastholde pædagogisk praksis omkring forældresamarbejdet og fortsat have fokus på at involvere alle forældre i det tætte samarbejde omkring børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er fastholdt pædagogisk praksis
--

1. Konklusioner fra observationen (uddrag)

Der observeres hyppige og positive interaktioner mellem personalet og børn under hele observationen. Personalet er forstående, beroligende og støttende overfor børnene og viser generelt interesse i børnenes lege og initiativer. Personalet følger efter børnene og deres valg af leg/aktivitet i løbet af formiddagen. Personalet igangsætter aktiviteter for børnene f.eks. biltæppe og tegnematerialer på tegnebordet. Derudover udvider de også børnenes lege så flere kan deltage. Det ses blandt i toglegen, hvor der findes flere stole frem. Personalet reagerer hurtigt på konflikter som opstår i forbindelse med leg f.eks. vejledning til, hvordan man kan sidde på en stol under toglegen. Der observeres forskellige legemuligheder for børnene, hvilket tilskynder til individuel leg eller leg i mindre grupper. Under observationen er personalet generelt positive i deres vejledning af børnenes adfærd. Personalet viser en vis interesse i at opmuntre børnenes grovmotoriske leg f.eks. ved toglegen på Trip Trap stolene.

Personalet er altid forberedt på den næste aktivitet og deres kommunikation er tydelig. Der anvendes visuelle strukturplaner med billeder af børnene og deres aktivitet. Personalet orienterer børnene om den kommende aktivitet f.eks. ved samling, hvor der fortælleres, hvem der skal på legepladsen. De fleste overgange går normalt glat og ventetiden er begrænset. Fri leg forekommer under observationen med kun få mindre bortfald i adgangen til materialer. Generelt er der et rigt og varieret udvalg af legematerialer på stuen, og personalet tilskynder til diverse lege f.eks. ruller biltæppet ud og farveblyanter findes frem til at male pindsvin. Der er plads til at børnene kan lege alene hvis de ønsker dette. Personalet understøtter børnenes fri leg og introducerer blandt andet nye relevante ord til legene f.eks. under køkkenlegen, hvor der snakkes om kakkellovne, varmt og koldt, æg og æblemost. Der observeres at aktiviteter f.eks. samlingen bliver udført i en passende gruppestørrelse, hvor indhold og længde er tilsvarende passende. Personalet opmuntrer børnene til at deltage undervejs.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion om børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

På tilsynsmødet reflekteres der over data fra observationerne, og deltagerne giver udtryk for at det observerede viser en genkendelig praksis. Vi reflekterer over hvordan personalet understøtter børneperspektivet ved at være i tæt interaktion med alle børn, følge deres initiativer og udvide og berige børnenes lege. Dagtilbudsleder udtrykker: 'I gør lige præcis det vi gerne vil se, beriger lege og bruger mange ord'.

Der arbejdes koordineret og samstemt med en stram struktur på de voksne, så alle ved hvad de skal. Der arbejdes med ugeplaner, som udarbejdes på stuemøder med overvejelser om at 'ramme alle læreplaner' og danne sprog- og legegrupper ud fra de aktuelle behov. Det betyder, at der både er fokus på, at børnene stimuleres læringsmæssigt og får øje på nye relationer.

Vi reflekterer over, hvordan personalet har flyttet fokus fra at være optaget af tilrettelagte læringsaktiviteter, til at skabe læringsrum og interessecentre, som stimulerer til børnenes egne initiativer til leg, hvor de voksne guider og udvider børnenes lege. Der peges på, at det, at børnene har mere tid til fri leg, er med til at give personalet større indblik i børnenes udvikling gennem observationer. Om morgenen sættes forskellige legemiljøer fx op, og personalet oplever at børnene er blevet nemmere at modtage, da de optages af legemiljøet.

På baggrund af observationen, reflekterer vi over organisering af formiddagen: hvor meget lege-tid, er der til rådighed, når børnene spiser frugt og holder samling kl. 9, der er oprydning kl.10 og spisning kl.10.30? Vi drøfter, hvorvidt børnene skal have 2 måltider så tæt på hinanden, og om samling skal ske ved bordene, hvor børnene er fastlåste i deres bevægelighed? Personalet giver udtryk for, at de ser en værdi i rutinen og ritualer omkring samling, og er samtidig nysgerrige på at gentænke formiddagens struktur.

Vi reflekterer over, hvordan viden og praksis overleveres til nye medarbejdere. Leder laver introforløb, hvor husets grundlag gennemgås. (MarteMeo principper m.m.) I praksis er der fokus på sidemandsoplæring og guidning fra stuenes pædagoger og et særligt fokus på interaktion med *alle* børn. Der er ligeledes et kartotek af lege til inspiration for vikarer og nyansatte.

I forhold til arbejdet med børn i udsatte positioner arbejdes der dagligt med at skabe deltagelsesmuligheder for alle i mindre grupper. Der laves handleplaner og samarbejdes med PPR og sprogvjleder. Der er tæt sparring internt i huset og fokus på fremmøde. Der samarbejdes tæt med forældrene og er opmærksomhed på at formidle, at tiltag er for at hjælpe barnet, så forældrene ikke bekymres unødigt.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Samlet vurdering: Fasthold pædagogisk praksis

- Det anbefales at fastholde pædagogisk praksis og fortsat skabe deltagelsesmuligheder for alle børn gennem tydelig organisering af medarbejdere, koordinering og et tæt og opmuntrende samspil med børnene
- Det anbefales at fastholde pædagogisk praksis og fortsat udvikle på indretning af legemiljøer der indbyder til børnenes frie leg i vekselvirkning med vokseninitierede aktiviteter i små grupper med afsæt i børneperspektivet

Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er fasthold pædagogisk praksis

1. Konklusioner fra observationen

Personalet har gennem observationen behagelige samtaler med børnene. De har samtaler med børnene i grupper og individuelt og bruger en lang række forskellige typer af ord som er med til at udvide børnenes ordforråd. Børnenes kommunikation gribes af personalet, f.eks. da et barn bliver optaget af Hjem Is snakkes der om dette og leges med is. Der observeres samtaler om her og nu med børnene samt mange samtaler om tidligere og fremtidige oplevelser. Der snakkes blandt andet meget om børnenes familier, med udgangspunkt i familiehuse på væggen.

Personalet er normalt opmærksomme på børnenes signaler både verbale og non verbale. Personalet er generelt tæt på børnene i deres lege. Sproget bruges generelt aktivt både i formelle og uformelle aktiviteter: Det ses til samling, spisning og i leg. Under den fri leg observeres generelt mange turtagninger mellem børn og personale. Bøgerne på stuen er lette at komme til, og der er et bredt udvalg. Der observeres et barn som påpeger at der er kommet nye bøger.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion omkring det sproglige læringsmiljø

Vi reflekterer over det sproglige læringsmiljø i Lærkebo. Deltagerne giver udtryk for, at sprogarbejdet har et stort fokus. Der arbejdes med afsæt i Pia Thomsens sprogteorier og 7 sprogteknikker. Lærkebo har været med i pilotprojekt omkring sprogtrappen, og har en intention om at 'sprogindplacere' alle børn, hvilket er idealet. Der laves altid sprogvurderinger ved børn, der er i sproglige udfordringer. Der udarbejdes progressions- og handleplaner på børn med sproglige udfordringer. Huset benytter sig af faglig sparring fra sprogvejleder, som også står for sprogintro til nye medarbejdere og holder sprogoplæg på forældremøder.

Vi reflekterer over hvordan, der arbejdes med sproglig opmærksomhed på det verbale og nonverbale sprog, hvor medarbejderen bliver de nonverbales talerør og arbejder med at henlede de andre børns opmærksomhed på de mindre talende børn. Personalet bruger et nuanceret sprog med mange svære ord, og ledelsen giver udtryk for, at personalet er rigtig gode til turtagninger, som det ses i observationen. Vi drøfter, hvordan der kan skabes endnu mere rum til medarbejdernes guidning og sproglige understøttelse i børnenes frie leg, som er eksemplarisk under observationen. Personalet fortæller, at bøger har et stort fokus, og der suppleres jævnligt med nye tilgængelige bøger. Vi drøfter hvordan, der kan skabes en systematik, hvor alle børn tilbydes læsetid. Medarbejderne giver udtryk for, at de vil reflektere det ind i deres planlægning.

Personalet reflekterer over, hvordan de strategisk sammensætter børnegrupper og fysisk placerer børn, der ikke har et verbalt sprog, så de har øjenkontakt fx under måltidet.

Der er omkring 30% af børnene som er tosprogede og flere, der oplever flere sprog blive talt i familien. Dermed er der stor opmærksomhed på børns sproglige udvikling og kommunikation med mange forældre på engelsk. Personalet giver udtryk for at de oplever at lykkes med kommunikationen og samarbejdet omkring børnenes sproglige udvikling, og gør sig meget umage for at få fortalt forældrene 'alle mellemregningerne' trods sprogbarrierer. Børn som ikke hører dansk i deres familier opfordres til at have et stort fremmøde. Lærkebo tilbyder forældre bøger til hjemlån.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Samlet vurdering: Fasthold pædagogisk praksis

- Det anbefales at fastholde pædagogisk praksis og videreudvikle på det berigende sproglige læringsmiljø, med interaktioner og turtagninger med alle børn
- Det anbefales at fastholde pædagogisk praksis med vedvarende opmærksomhed på at styrke sprogindsatsen i arbejdet med børn med dansk som andetsprog/ flere sprog
- Det anbefales at justere pædagogisk praksis så *alle* børn tilbydes læsetid

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejde i forbindelse med det uvildige tilsyn er fasthold pædagogisk praksis**1. Hovedpointer fra dialog/refleksion omkring forældresamarbejde**

I dagtilbuddets læreplan beskrives forældresamarbejdet ud fra en ambition om

- At involvere forældrene i samskabende processer, hvor vi finder nye veje at gå.
- At forældre og medarbejdere er i løbende dialog om, hvordan vi i fællesskab fremmer barnets trivsel, læring og udvikling, dannelse og deltagelse i inkluderende fællesskaber
- At personalet vejleder forældrene i, hvordan de selv kan styrke deres barns læring

Forældrerepræsentant giver udtryk for, at hun oplever Lærkebo, som et fælles hus, hvor alle børn kender og er trygge ved alle medarbejdere, og der er en stor imødekommenhed og åbenhed fra alle medarbejdere i huset. Der udtrykkes stor anerkendelse for det pædagogiske arbejde der pågår, hvor det er tydeligt at der arbejdes med at understøtte børnenes udvikling. Forældrene mødes med opmærksomhed og daglige snakke omkring barnets dagsform og oplevelser fra dagen, som regel af en medarbejder fra stuen, men 'alle er gode til at fortælle'. Der lægges løbende information og billeder på AULA, så forældrene får et indblik i og kan tale med børnene om deres hverdag.

Forældrerådet er aktive og er med i planlægning af forældre-arrangementer og aktiviteter. Forældrerådet involveres i husets pædagogiske aktiviteter og der gives eksempler på at forældreperspektiver imødekommes. Fx har huset justeret praksis efter nogle forældre pegede på, at det ville være mere trygt for børnene, hvis det var den samme stue der blev morgenåbnet på.

Deltagerne reflekterer over, hvordan der arbejdes bevidst og insisterende med at skabe et tæt forældresamarbejde gennem tæt kommunikation med familierne. Vuggestuen har børn med mange forskellige kulturelle baggrunde og forestillinger om, hvad en vuggestue er. Leder forklarer, at alle forældre 'gøres trygge i, at det er dem der bestemmer over deres barn', og at vuggestuen ikke en autoritet, men et fælles hus, hvor samarbejde omkring barnet er i centrum. Personalet bruger også visuel kommunikation til fx at illustrere madpakkeideer, eksempler på sovetøj/ udetøj.

Ved opstart er der fokus på at skabe en tæt relation og samarbejde omkring barnet. Personalet oplever at mange forældre har god tid til indkøring, hvilket er positivt for barnet. Det opleves at forældrene flittigt bruger personalet til sparring omkring deres børn.

Personalet arbejder målrettet på at alle forældre bliver en del af forældrefællesskabet med en opmærksomhed på at involvere forældre, som ikke forstår dansk.

2. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Vurdering: Fasthold pædagogisk praksis

- Det anbefales at fastholde pædagogisk praksis omkring forældresamarbejdet og fortsat have fokus på at involvere alle forældre i det tætte samarbejde omkring børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes

deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsæt for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.